

СЪДЪРЖАНИЕ

Христина Митрева – Новата 2011 година и новите задачи на Националния осигурителен институт	3
--	---

Анализи и прогнози

Информация за изпълнението на Консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване за 2010 г.	5
--	---

Пенсии

Дейността на НОИ по прилагането на § 4а от Преходните и заключителни разпоредби на КСО	7
--	---

Статистика

Пенсиите към 31 декември 2010 г.	11
---------------------------------------	----

Право

Снежана Малакова – Установяване на осигурителен стаж по съдебен ред	13
---	----

Експерт

Станислава Атанасова – Взаимодействието на Националния осигурителен институт с Народното събрание на Република България	18
---	----

Евроинтеграция

България по пътя към Европа	20
-----------------------------------	----

Модернизирана социална сигурност: подкрепа на мобилността в Европейския съюз	26
--	----

Международно сътрудничество

Информационен ден за българските работници в Кипър	29
--	----

Бюлетин на Националния
осигурителен институт

Година X, брой 1, 2011

Редакционна колегия:

Христина Митрева - председател
Антоанета Ганчева
Валентина Кръстева
Даниела Асенова
Теодора Нончева
Марин Калчев
Йосиф Милошев

Редактор:

Валентина Минчева

Коректор Валентина Минчева
Предпечат Калина Минчева
Печат СД "Симолини-94"
Формат 60 x 90/8
Печатни коли 4

Адрес на редакцията

1303 София,
бул. "Ал. Стамболийски" № 62-64
Тел: 02 926 1010
02 926 1028
web: www.nssi.bg
ISSN 1311 - 9656

НОВАТА 2011 ГОДИНА И НОВИТЕ ЗАДАЧИ НА НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ

Измина една успешна за Националния осигурителен институт година. Тя се характеризираше, от една страна, с разработването, съвместно с Министерство на труда и социалната политика и социалните партньори, на пакет от мерки за подобряване финансовата устойчивост на пенсионната система и адекватността на пенсиите, а, от друга страна, със засилен и по-ефективен контрол върху краткосрочните обезщетения за временна неработоспособност и за безработица и върху пенсиите, както и за по-доброто обслужване на осигурителите и осигурените лица.

Експерти на Националния осигурителен институт взеха активно участие в организирането и провеждането на 21 кръгли маси за дискусии и открит диалог с всички заинтересовани страни относно новите промени в пенсионната система и необходимостта от ясно формулиране на стъпките и етапите, през които ще се реализират промените с цел постигането на по-добра финансова стабилност на системата и осигуряването на по-достойни доходи след пенсиониране.

Сериозни усилия бяха насочени и към подобряване взаимодействието между Националния осигурителен институт, Националната агенция за приходите и Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“. Израз на това сътрудничество е подписаното между трите институции споразумение за съвместна работа и произтичащите от него нови форми на превенция, контрол и обмен на информация по спазване на трудовото, осигурителното и данъчното законодателство.

Новата 2011 година поставя редица задачи и предизвикателства пред социалноосигурителната система и пред Националния осигурителен институт. От началото на тази година са в сила промените в Кодекса за социално осигуряване и в другите подзаконовни актове, които уреждат условията и реда на прилагане на съответните разпоредби. Въвеждат се и диференцирани минимални осигурителни доходи за самосигуряващите се лица като мярка за по-справедливо отчитане на осигурителния принос на тези лица и изчисляването на паричните обезщетения за временна неработоспособност, бременност и раждане и за безработица върху по-реални доходи, а в следствие и за адекватни размери на пенсиите.

От началото на 2011 г. Националният осигурителен институт ще извършва изцяло, без помощта на външен изпълнител, и дейността по разширяване на архивното стопанство от разплащателни ведомости и други документи, удостоверяващи осигурителен стаж и доход. Подготвя се новата материална база за приемането, обработката и съхранението на архивите в още две нови обединени архивни стопанства – гр. Тетевен (за областите Ловеч, Велико Търново, Габрово и Плевен) и гр. Враца (за областите Враца, Монтана и Видин). Успоредно с разширяването на материалната база вече се прилага в реален режим новият софтуер за електронно сканиране и индексирание на архивните единици, подготвен от експертите по информационни технологии в НОИ. Така се създава възможност, освен да се повиши контролът върху обработката на документацията за осигурителен стаж за минали периоди и по данни от Персоналния регистър на НОИ, да се реализират и значителни икономии на средства от параграф „Външни услуги“ в разходите за „Служби по социалното осигуряване“ за 2011 г.

Важна приоритетна задача през тази година е и възложената на НОИ допълнителна функция по прилагането на §4а от Преходните и заключителни разпоредби на КСО. Тази разпоредба удължава срока на т. нар. рано пенсиониране на работещите при първа и втора категория труд, като условията за пенсионирането им няма да се променят до 31 декември 2014 г. Пенсиите на тези лица за периода 2011–2014 г. ще се изплащат от държавното обществено осигуряване вместо от професионалните пенсионни фондове и вноските от 12% и 7% ще постъпват в Националния осигурителен институт. Във фонд „Пенсии“ на НОИ се прехвърлят и средствата по индивидуалните им партиди до 28 февруари 2011 г. Това означава, че трябва да се провежда изключително строг и постоянен контрол върху правата на лицата, за които са прехвърлени средствата по индивидуалните им партиди към 28 февруари 2011 г. и постъпващите за тях от началото на 2011 г. вноски, както и да се водят индивидуални записи за всяка промяна в статуса на тези лица.

Все по-динамична и отговорна става работата на контролните органи на НОИ във връзка с намаляване на нарушенията и злоупотребите при краткосрочните и дългосрочни парични обезщетения.

4

Важна дейност на института е и работата с медиите, социалните партньори и гражданските организации за провеждане на срещи, информационни кампании и пресконференции за разясняване принципите и целите на социалното осигуряване, за да се постигне по-висока информираност и съпричастност на обществеността към въпросите от дневния ред на социалното осигуряване.

Естествено, посочените по-горе задачи и предизвикателства за 2011 г. не покриват целия спектър от отговорности на института. Във всяка една от „рутинните дейности“ също има нови моменти, които следва да се изпълняват срочно, качествено и без да се създава напрежение в обслужването. Такива са например дейностите по европейските регламенти и международните договори, нарастващите плащания от Фонда за гарантирани вземания на работниците и служителите при несъстоятелност на работодателя, създаването на нова организация по идентифицирането на рискови осигурители.

Националният осигурителен институт има капацитета да се справи с всички тези предизвикателства през 2011 г. и за пореден път да докаже, че е отговорна институция, която работи за хората и изпълнява своята мисия, а чрез нея – да повиши доверието към осигурителната система на основата на една по-добра осигурителна култура на гражданите.

**Христина Митрева,
Управител на НОИ**

ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ НА ДЪРЖАВНОТО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ ЗА 2010 Г.

(ПО ПРЕДВАРИТЕЛЕН ОТЧЕТ)

I. АКТУАЛНО СЪСТОЯНИЕ НА КОНСОЛИДИРАНИЯ БЮДЖЕТ НА ДЪРЖАВНОТО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2010 Г.

1. Общо състояние на приходите и разходите на Консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване (КБДОО)

Приходи:

- Отчет към м. декември – **3333,4** млн. лв. – 94,0% изпълнение на плана за годината и **213,7** млн. лв. (6,0%) недостиг спрямо плана за годината;

Разходи:

- Отчет към м. декември – **8171,4** млн. лв. – 97,7% изпълнение на плана за годината и **193,8** млн. лв. (2,3%) икономия спрямо плана за годината;

Трансфери от ЦБ към м. декември: 4822,7 млн. лв. – 100,04% изпълнение на плана за годината

2. Разходи за държавното обществено осигуряване по отделните социалноосигурителни програми към края на 2010 г.

Пенсии:

- Разходи за пенсии (без пощенски такси и ДДС) – **6981,0** млн. лв. – 98,5% изпълнение на плана за годината или 106,9 млн. лв. (1,5%) по-малко. Без разхода за еднократната допълнителна сума към пенсиите за м. януари 2010 г. (24,5 млн. лв.) изпълнението е 98,1% спрямо ЗБДОО за 2010 г., а реализираната икономия е 131,4 млн.лв. По-ниският разход се дължи на одобрените мерки с Решение № 180 от 1 април 2010 г. на МС (ДВ, бр. 49 от 29.06.2010 г.) – отлагане увеличението на “вдовишката добавка” и отмяна на добавките към пенсиите

на лица, навършили 75-годишна възраст;

- Разходите са се увеличили с 500,6 млн. лв., или със 7,7 на сто спрямо 2009 г., което се дължи на проведените през 2009 г. политики за увеличаване размера на пенсиите, но даващи пълно отражение върху разхода за пенсии през 2010 г. (от 1.01.2009 г. увеличение на минималните размери на пенсиите с 10%; от 1.04.2009 г. увеличение на тежестта от 1 на 1,1 на сто в пенсионната формула и вдигане на тавана на пенсиите от 490 на 700 лв.; от 1.07.2009 г. – индексация с 9% на всички пенсии);

- Разходи за пощенска такса и ДДС – 41,2 млн. лв. – 87,5% изпълнение на плана за годината, или с 5,9 млн. лв. (12,5%) по-малко. Икономията се дължи на увеличения брой на пенсиите, изплащани по банков път. Спрямо 2009 г. увеличението е 1,3%;

- Среден брой пенсионери за 2010 г. – **2 191 946**, с 578 (0,03%) по-малко спрямо средния брой пенсионери за 2009 г.;

- Среден брой пенсии за 2010 г. – **2 666 614**, с 1705 (0,06%) повече спрямо средния брой пенсии за 2009 г.;

- Средна пенсия на пенсионер за 2010 г. – **263,44** лв., със 7,8% номинално нарастване спрямо 2009 г. и с 5,2% реално при средногодишна инфлация 2,4% за 2010 г.;

- Средна пенсия на пенсионер за осигурителен стаж и възраст за 2010 г. – **284,14** лв., със 7,8% номинално нарастване спрямо 2009 г. и с 5,3% реално при средногодишна инфлация 2,4% за 2010 г.

Разходи за парични обезщетения за временна неработоспособност поради общо заболяване, гледане на болен член от семейството и карантина и нетрудови злополуки:

- Отчет към м. декември – **306,4** млн. лв. – 86,7% изпълнение на плана за годината и **47,1** млн. лв.

(13,3%) икономия спрямо годишния план;

- Брой изплатени обезщетения към м. декември – **2478,3** хиляди, с 538,5 хиляди, или 17,9% по-малко в сравнение с 2009 г. Разходите за изплатените обезщетения са с 40,3 млн. лв., или 11,7% по-малко в сравнение с тези през 2009 г.;

- Средното обезщетение към м. декември е **123,43** лв., със 7,5% по-високо от това през 2009 г.;

- От 1 юли 2010 г. Националният осигурителен институт изплаща парични обезщетения за временна неработоспособност от четвъртия ден на неработоспособността. Тази “антикризисна” мярка се отрази в намаляване на броя и на разходите на обезщетенията.

Разходи за майчинство (бременност и раждане и отглеждане на малко дете):

- Отчет към м. декември 2010 г. – **441,1 млн. лв.** – **98,7%** изпълнение на плана за годината и **6 млн. лв.** (1,3%) икономия спрямо плана за годината;

- Брой изплатени обезщетения към м. декември – **1495,1** хиляди, с **9,5** хиляди повече в сравнение с 2009 г.;

- Средното обезщетение на жените за бременност и раждане към м. декември 2010 г. е **354,51** лв., с 5,1% по-високо спрямо 2009 г.

Разходи за парични обезщетения за безработица:

- Отчет към м. декември – **311,4 млн. лв.**, с **49,2 млн. лв.** (18,8%) преразход на плана за годината;

- Брой безработни лица с начислени обезщетения средно за 2010 г. – 131 500, при план 127 000 лица;

- Разходите за парични обезщетения за безработица се увеличават, защото съгласно “антикризисните” мерки през втората половина на 2010 г. се премахва ограничението за максимално обезщетение за безработица. За около 29% от безработните лица е паднал таванът на обезщетението.

Общо разходите за краткосрочни обезщетения и помощи са 1078,9 млн. лв. Реализирана е икономия от 6,9 млн. лв. (0,6%) спрямо ЗБДЦО за 2010 г. и нарастване на разходите с 2,8% спрямо 2009 г.

Разходи за службите по социално осигуряване:

- Отчет към м. декември – **69,3 млн. лв.** – 83,8% изпълнение на плана за годината и икономия спрямо плана към м. декември – **13,4 млн. лв.** (16,2%).

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА КБДЦО ЗА 2010 Г.

До края на 2010 г. приходите са в размер на **3333,4 млн. лв.**, което е недостиг в размер на **213,7 млн. лв.** спрямо плана.

Изпълнението на разходите е **8171,4 млн. лв.**, или със **193,8 млн. лв.** по-малко спрямо плана.

Полученият трансфер от ЦБ за 2010 г. е в размер на **4822,7 млн. лв.**

Справка за изпълнението на Консолидирания бюджет на държавното обществено осигуряване за 2010 г. по месеци

2010 г.	Приходи (млн. лв.)				Разходи (млн. лв.) 2010 г.			
	ПЛАН 2010	ОТЧЕТ 2010	РАЗЛИКА	Отчет/ План 2010	ПЛАН 2010	ОТЧЕТ 2010	РАЗЛИКА	Отчет/ План 2010
	1	2	2-1	в %	3	4	4-3	в %
Януари	276,3	251,8	-24,5	91,13%	706,8	698,7	-8,1	98,85%
Февруари	284,1	269,8	-14,3	94,97%	683,3	674,3	-9,0	98,68%
Март	287,5	276,9	-10,6	96,31%	688,4	689,2	0,8	100,12%
Април	318,2	277,8	-40,4	87,30%	684,9	691,0	6,1	100,89%
Май	281,5	268,0	-13,5	95,19%	679,4	672,3	-7,1	98,95%
Юни	291,0	276,8	-14,2	95,12%	690,9	672,8	-18,1	97,38%
Юли	298,1	274,6	-23,5	92,12%	710,0	677,9	-32,1	95,48%
Август	287,2	271,3	-15,9	94,46%	703,6	677,1	-26,5	96,23%
Септември	287,6	268,3	-19,3	93,29%	704,9	677,4	-27,5	96,10%
Октомври	303,1	277,6	-25,5	91,59%	706,9	670,8	-36,1	94,89%
Ноември	301,5	285,4	-16,1	94,66%	711,0	677,0	-34,0	95,22%
Декември	331,0	335,1	4,1	101,24%	695,1	692,9	-2,2	99,68%
Общо	3547,1	3333,4	-213,7	93,97%	8365,2	8171,4	-193,8	97,68%

ДЕЙНОСТТА НА НОИ ПО ПРИЛАГАНЕТО НА § 4А ОТ ПРЕХОДНИТЕ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ НА КСО

На основание чл. 127, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), от 1 януари 2000 г. работещите при условията на първа и втора категория труд задължително се осигуряват от работодател в професионален пенсионен фонд за пенсия за ранно пенсиониране, независимо от възрастта. Сумите, постъпили от осигурителни вноски в професионален пенсионен фонд, се натрупват в индивидуални партии на лицата. Осигурените лица в професионален пенсионен фонд придобиват право на срочна пенсия за ранно пенсиониране при условията на чл. 168 от КСО. Тази пенсия се получава до навършване на възрастта по чл. 68 от КСО.

За периода до 31 декември 2010 г. работещите при условията на първа и втора категория труд се пенсионираха по-рано от определената възраст за пенсиониране в чл. 68 от КСО по реда и условията, определени в §4 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на КСО. Действието на §4 от ПЗР на КСО е продължено до 31 декември 2014 г., и във връзка с това от 1 януари 2011 г. е направена и промяна в чл. 168 от КСО, съгласно която осигурените лица в професионален пенсионен фонд придобиват право на пенсия за ранно пенсиониране от 1 януари 2015 г.

Във връзка с промяната в чл. 168 от КСО и удължаване на действието на §4 от ПЗР на КСО в сила от 1 януари 2011 г. е създадена новата разпоредба на §4а от ПЗР на КСО. На основание алинея 1 от тази разпоредба, средствата по индивидуалните партии, налични към 1 януари 2011 г., на жените, родени от 1 януари 1955 до 31 декември 1959 г. включително, и на мъжете, родени от 1 януари 1952 г. до 31 декември 1959 г. включително, които до 31 декември 2010 г. са осигурени в професионален пенсионен фонд, се прехвърлят във фонд „Пенсии” на държавното обществено осигуряване (ДОО).

На основание §4а, ал. 5 от ПЗР на КСО, от 1 януари 2011 г. внесените осигурителни вноски за допълнително задължително пенсионно осигу-

ряване в Професионален пенсионен фонд на лицата, определени в алинея 1 на §4а, се превеждат от Националната агенция за приходите във фонд „Пенсии” на ДОО.

От датата на прехвърлянето на средствата на лицата във фонд „Пенсии” на държавното обществено осигуряване, по силата на закона се прекратяват правоотношенията им с пенсионноосигурителното дружество, управляващо професионалния пенсионен фонд, в който са били осигурени, и от същата дата се закриват техните индивидуални партии в дружествата.

От 1 януари 2011 г. НОИ води индивидуални партии, в които се натрупват средствата, прехвърлени от индивидуалните партии в професионалните пенсионни фондове и постъпилите за тях осигурителни вноски след 31 декември 2010 г.

Права на работещите при условията на първа и втора категория труд, съгласно §4а от ПЗР на КСО

1. До 31 декември 2014 г. жените, родени от 1 януари 1955 до 31 декември 1959 г. включително, и мъжете, родени от 1 януари 1952 до 31 декември 1959 г. включително, могат да се пенсионираат от държавното обществено осигуряване по реда на §4 от КСО, ако отговарят на определените условия.

Съгласно тази разпоредба, до 31 декември 2014 г. включително, могат да се пенсионираат лицата, които:

- са работили 10 години при условията на първа категория труд и 15 години при условията на втора категория труд, ако са навършили 47 години за жените и 52 години за мъжете при първа категория труд, и 52 години за жените и 57 години за мъжете при втора категория труд, и ако имат сбор от осигурителен стаж и възраст 94 за жените и 100 за мъжете;

– имат 10 години осигурителен стаж като работници, инженеро-технически специалисти и ръководни служители до ръководител на участък включително, работили под земята в определени обекти и не са навършили 60 години за жените и 63 години за мъжете, при условие че имат сбор от възрастта и осигурителен стаж 90 и 52-годишна възраст за мъжете и 47-годишна възраст за жените;

– имат 10 години осигурителен стаж като работници, инженеро-технически специалисти и ръководни служители до ръководител на участък включително, работили под земята в определени обекти, ако трудовият им договор бъде прекратен на основание чл. 328, ал. 1, т. 1 и 2 от Кодекса на труда, навършили са 45-годишна възраст и имат сбор от осигурителен стаж и възраст 90.

2. На основание §4а, ал. 6 от ПЗР на КСО, в случай че жените, родени от 1 януари 1955 до 31 декември 1959 г. включително, и мъжете, родени от 1 януари 1952 до 31 декември 1959 г. се пенсионират при условията на чл. 68 от КСО, имат право да получат еднократно от Националния осигурителен институт прехвърлените средства от професионалния пенсионен фонд, в който са били осигурени към 31 декември 2010 г., и постъпилите след тази дата осигурителни вноски за тях във фонд „Пенсии” на държавното обществено осигуряване. Сумите трябва да се изплатят в 6-месечен срок след подаване на заявлението.

Право да получат средствата по индивидуалните си партии, имат само лица, които не са упражнили правото си на пенсиониране по §4 от ПЗР на КСО и са се пенсионирали по чл. 68 от КСО, т.е. при условията на трета категория труд.

За получаване на средствата, правоимащите лица подават заявление в ТП на НОИ по постоянен или настоящ адрес. До 6 месеца от подаване на заявление, средствата от индивидуалните партии се изплащат по декларирана от лицето лична банкова сметка.

3. На основание §4а, ал. 7 от ПЗР на КСО при смърт на лица, които не са упражнили правото си на пенсия по §4, техните наследници – преживял съпруг/съпруга, низходящи или възходящи, имат право да получат еднократно от НОИ прехвърле-

ните средства от професионалния пенсионен фонд, в който е бил осигурен техният наследодател към 31 декември 2010 г., и постъпилите след тази дата осигурителни вноски за него във фонд „Пенсии” на държавното обществено осигуряване в 6-месечен срок след подаване на заявлението.

Право на еднократно изплащане на прехвърлените средства от индивидуалните партии и постъпилите средства като осигурителни вноски след 31 декември 2010 г., имат наследниците на починали лица, които не са упражнили правото си на пенсиониране по реда на §4 от ПЗР на КСО. Правоимащи лица са:

- преживелият съпруг/съпруга;
- низходящите на починалото лице – деца, внуци, правнуци и т. н.;
- или възходящите на починалото лице – майка, баща, баба, дядо, прабаба, прадедо и т.н.

За получаване на средствата всеки от наследниците подава заявление в териториалното поделение на НОИ по последен постоянен адрес на починалото лице. Когато децата на починалия са непълнолетни, те се представляват от законен представител (родител, настойник или попечител), който подава заявление от името на непълнолетното дете. Родител на непълнолетно дете, който има право на средствата по §4а, ал. 7 от ПЗР на КСО като съпруг/съпруга на починалото лице, може да поиска дължимите суми за себе си и за детето с едно заявление.

Документите се представят лично от всяко от правоимащите лица, с изключение на непълнолетните. Към заявлението поне един от наследниците представя оригинално удостоверение за наследници. При представяне на документите се представя и документ за самоличност. Документите могат да се представят в ТП на НОИ и от изрично упълномощено за целта лице, като пълномощното се прилага към документите на правоимащия. Не се приемат документи, които са изпратени по пощата.

Общият размер на сумата се разпределя между наследниците, като се спазват редът на наследяване и размерът на наследствените дялове, съгласно Закона за наследството. Дължимите суми се изплащат по декларираните от тях лични банкови сметки. НОИ уведомява всеки от наследниците за размера на преведената по банковата му сметка сума.

**Статистическа справка за някои показатели
по пар. 4 от ПЗР от КСО към 31 декември 2010 г.**

В края на 2010 г. броят на пенсионерите с пенсии по §4 от ПЗР на КСО е бил **164 949**, като от тях за **44 952** са прехвърлени средства от ППФ, а останалите са с натрупани права за ранно пенсиониране преди прекатегоризацията на труда в 2000 г.

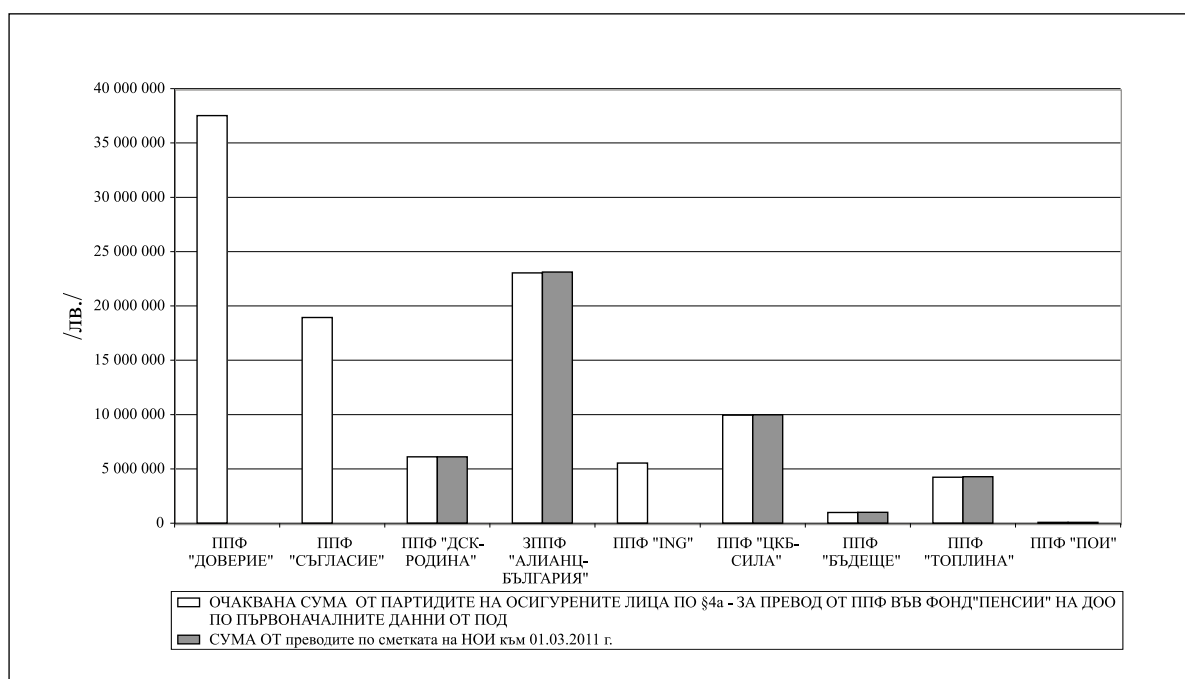
Текущият годишен разход на фонд „Пенсии” от ДОО за пенсиите за всички лица по §4 от ПЗР на КСО е около **693,6** млн. лв., а само за тези с прехвърлени средства от ППФ е около **189,0** млн. лв.

Средствата, преведени от ППФ към НОИ за пенсиониралите се лица по §4 от ПЗР на КСО целия период 2000 - 2010 г. са **109,4** млн. лв.

Средният месечен размер на пенсията на един пенсионер с пенсия по §4 от ПЗР на КСО е **350,34** лв.

Справка по години за новите пенсионери по §4 от ПЗР от КСО

Година	Брой нови пенсионери по §4	В т.ч. брой нови пенсионери по §4 с участието на ППФ	В т.ч. брой нови пенсионери по §4 с участието на ППФ в % към общия брой	В т.ч. прехвърлени средства от ППФ/лв./
2000	20 089			
2001	16 895	2 082	12.3%	823 818
2002	14 793	3 605	24.4%	2 155 936
2003	15 685	4 033	25.7%	3 693 526
2004	17 933	5 026	28.0%	7 017 146
2005	15 698	4 744	30.2%	9 044 413
2006	15 557	4 682	30.1%	10 786 563
2007	14 771	4 652	31.5%	14 186 426
2008	14 164	5 039	35.6%	15 973 487
2009	15 394	5 885	38.2%	19 873 866
2010	13 679	5 204	38.0%	25 805 041

СПРАВКА
за броя на осигурените лица и
сумите по техните партии в ППФ

ПОД-ППФ	КОД ППФ	БРОЙ ЛИЦА, с подлежащи на закриване партии в ПОД /подлежащи на прехвърляне към НОИ/	СУМА ОТ ПАРТИДИТЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА ПО §4а - ЗА ПРЕВОД ОТ ППФ ВЪВ ФОНД "ПЕНСИИ" НА ДОО ПО ДАННИ ОТ ПОД към 31.12.2010 г.	БРОЙ ЛИЦА	СУМА	СУМА ОТ преводите по сметката на НОИ към 01.03.2011 г.	Преведена сума към сума от 31.12.2010 г.	по данните от ПОД към 01.03.2011 г.	
								няма информация	
ППФ "ДОВЕРИЕ"	011	14 784	37 522 194	0	0.00	0.00	0.00%		
ППФ "СЪГЛАСИЕ"	021	7 023	18 940 335	7 023	19 087 822.15	19 087 822.15	100.78%		
ППФ "ДСК-РОДИНА"	041	3 692	6 103 044	3 692	6 108 050.33	6 108 050.33	100.08%		
ЗППФ "АЛИАНЦ-БЪЛГАРИЯ"	051	7 812	23 034 447	7 812	23 117 040.82	23 117 040.82	100.36%		
ППФ "ING"	061	3 345	5 534 733	3 345	5 682 715.77	5 682 715.77	102.67%		
ППФ "ДКЪ-СИЛА"	081	5 296	9 950 931	5 296	9 983 093.16	9 983 093.16	100.32%		
ППФ "БЪДЕЦЕ"	101	1 053	985 670	1 053	995 788.71	995 788.71	101.03%		
ППФ "ГОЩИНА"	201	2 345	4 230 647	2 345	4 285 233.16	4 285 233.16	101.29%		
"ПЕНСИОННООСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ"	301	349	74 195	349	76 655.34	76 655.34	103.32%		
ОБЩО ЗА ППФ		45 699	106 376 196	30 915	69 336 399.44	69 336 399.44	65.18%		

Статистика

ПЕНСИИТЕ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2010 Г.

Броят на пенсионерите в България към 31 декември 2010 г. е 2 194 274, а броят на изплащаните пенсии – 2 667 474.

Пенсионерите, които получават повече от една пенсия, са 473 200, като 444 553 от тях получават допълнителна социална пенсия за инвалидност.

Приравнени на минималния размер за съответния вид пенсии за трудова дейност са 496 256 пенсии, а ограничени на максималния размер от 700,00 лв. са 46 540 пенсии.

Броят на пенсионерите вдовци/вдовици, които получават добавка в размер 20 на сто от пенсията или сбора от пенсиите на починалия съпруг достигна 693 283, а средният размер на вдовишката добавка е 41,00 лв.

Средният месечен размер на пенсията на един пенсионер за 2010 г. е 263,44 лв.

Пенсионерите с пенсии за осигурителен стаж и възраст получават средно по 284,14 лв.

Пенсионерите с пенсии за инвалидност поради общо заболяване получават средно по 199,10 лв.

Средният размер на пенсията за инвалидност поради трудова злополука и професионална болест е 227,96 лв.

Пенсионерите с пенсии, несвързани с трудова дейност, които са за сметка на републиканския бюджет, получават средно по 141,15 лв.

Минималните размери на пенсиите към 31 декември 2010 г. са както следва:

Вид на пенсията	Минимален размер лева
1. Осигурителен стаж и възраст – чл. 68 от КСО:	
– по чл. 68, ал. 1-3 (минимална пенсия за ОСВ)	136,08
– по чл. 68, ал. 4 (85% от мин. пенсия за ОСВ)	115,67
2. Инвалидност поради трудова злополука и професионална болест – чл. 79 от КСО при намалена работоспособност:	
– над 90 на сто (125% от мин. пенсия за ОСВ)	170,10
– от 71 до 90 на сто (115% от мин. пенсия за ОСВ)	156,49
– от 50 до 70,99 на сто (100% от мин. пенсия за ОСВ)	136,08
3. Инвалидност поради общо заболяване – чл. 74 от КСО при намалена работоспособност:	
– над 90 на сто (115% от мин. пенсия за ОСВ)	156,49
– от 71 до 90 на сто (105% от мин. пенсия за ОСВ)	142,88
– от 50 до 70,99 на сто (85% от мин. пенсия за ОСВ)	115,67
4. Наследствени пенсии – чл. 81 от КСО (75% от мин. пенсия за ОСВ)	102,06
5. Военна инвалидност – чл. 85 от КСО	
а/ редници и сержанти при намалена работоспособност:	
– над 90 на сто (150% от соц. пенсия за старост)	151,29
– от 71 до 90 на сто (140% от соц. пенсия за старост)	141,20
– от 50 до 70,99 на сто (115% от соц. пенсия за старост)	115,99
б/ офицери при намалена работоспособност:	
– над 90 на сто (160% от соц. пенсия за старост)	161,38
– от 71 до 90 на сто (150% от соц. пенсия за старост)	151,29
– от 50 до 70,99 на сто (120% от соц. пенсия за старост)	121,03
6. Гражданска инвалидност – чл. 87 от КСО при намалена работоспособност:	
– над 90 на сто (150% от соц. пенсия за старост)	151,29
– от 71 до 90 на сто (140% от соц. пенсия за старост)	141,20
– от 50 до 70,99 на сто (115% от соц. пенсия за старост)	115,99

➤ Социалната пенсия за старост е в размер **100,86 лв.**;

➤ Социалната пенсия за инвалидност по чл. 90 от КСО за лицата с намалена работоспособност над 90% е **121,03 лв.** (120% от 100,86 лв.), а за лицата със загубена работоспособност от 71 до 90% – **110,95 лв.** (110% от 100,86 лв.);

➤ Добавката за чужда помощ по чл. 103 от КСО е **75,65 лв.** (75% от 100,86 лв.);

➤ Добавката по Указ № 1611/85 г. се изплаща в размер на **50,43 лв.** (50% от 100,86 лв.);

➤ Добавката към пенсиите на ветераните от войните е **100,86 лв.**

За изплащането на пенсиите през 2010 г. са изразходвани общо **7 022,2** млн. лв., от които **6 981,0** млн. лв. за пенсии и **41,2** млн. лв. за пощенска такса и ДДС.

НОВИНИ

Министерството на труда и социалната политика, Националният осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса, Агенцията по социално подпомагане и Националната агенция за приходите започнаха изпълнението на международен проект (**VS/2010/0172**) по програма ПРОГРЕС на Европейската комисия. Проектът има за цел да подобри административния капацитет на българските инс-

титущии за прилагане на новия Регламент (ЕС) № 883/2004 за координация на системите за социална сигурност и въвеждане на електронния обмен на данни за социална сигурност (EESSI) между страните-членки. Българските експерти ще работят в партньорство с компетентните органи и институции от Чехия, Унгария и Финландия. Всяка партнираща страна ще разработи национален доклад, описващ процеса на въвеждане при нея на интегрира-

ната информационна система EESSI, отворените въпроси и проблемите при използването ѝ. Ще бъдат организирани и четири национални семинара за дискутиране на възникналите проблеми и разработване на практически инструменти за преодоляването им. Проектът ще завърши през май 2012 г. със заключителна конференция в Прага, която ще обобщи резултатите, препоръките и добрите практики на партньорите.

УСТАНОВЯВАНЕ НА ОСИГУРИТЕЛЕН СТАЖ ПО СЪДЕБЕН РЕД

Снежана Малакова,
юрисконсулт в отдел “Правен” в НОИ

Понятие за осигурителен стаж

Действащото до 1.01.2000 г. законодателство обвързваше възникването и упражняването на осигурителните права с положения от гражданите трудов стаж.

С приемането на Кодекса за задължително обществено осигуряване (сега Кодекс за социално осигуряване (КСО)), законодателят, отчитайки спецификата на осигурителните отношения, в т.ч. и обстоятелството, че задължение за участие в осигуряването, респ. произтичащите от това задължение осигурителни права, имат не само работещите по трудов договор лица, въведе ново правно понятие – “Осигурителен стаж”. Именно осигурителният стаж е онзи юридически факт, с настъпването на който законът свързва възникването на редица субективни права на осигурените лица – право на краткосрочни осигурителни обезщетения, право на контрибутивни пенсии и др., а също и размера и продължителността на някои от осигурителните плащания.

Подобно на трудовия стаж, осигурителният стаж е период от календарното време, през който кумулативно са изпълнени следните две условия:

- лицата са упражнявали трудова дейност по чл. 4 и чл. 4а от КСО и
- за това време са внесени или дължими законоустановените осигурителни вноски.

В КСО са предвидени и няколко изключения от така посоченото общо правило за зачитане на осигурителен стаж.

• Първото изключение касае правилото, че за осигурителен стаж се зачита само времето, за което са внесени или дължими осигурителни вноски. Съгласно чл. 9, ал. 2 от КСО за осигурителен стаж,

без да се правят осигурителни вноски, се зачита времето на: платен и неплатен отпуск за отглеждане на дете; платените и неплатените отпуски за временна неработоспособност и за отпуск за бременност и раждане; неплатения отпуск до 30 работни дни пред една календарна година и др.

• Второто изключение е по отношение на изискването лицата да са упражнявали през това време трудова дейност. В чл. 9, ал. 3 от КСО са предвидени различни хипотези, в които за осигурителен стаж се зачитат периоди, през които наетите по трудов договор лица на са упражнявали трудова дейност поради независещи от тях обстоятелства. По този ред се зачита за осигурителен стаж времето на оставане без работа поради: незаконно недопускане или отстраняване от работа; незаконно уволнение; задържане от органите на властта и т.н.

• Специално изключение от правилото, че за осигурителен стаж се зачита само времето, през което лицата са упражнявали трудова дейност, е регламентираната с чл. 9а от КСО правна възможност за определена в закона категория лица да си „откупят” осигурителен стаж, като внесат за своя сметка осигурителни вноски във фонд “Пенсии” за нормативно установен период от време. Това са лицата, завършили висше и полувисше образование, както и лицата, навършили възрастта по чл. 68, ал. 1 от КСО, но на които не им достигат до 5 години осигурителен стаж за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

На основание преходната разпоредба на §9, ал. 1 от КСО, за осигурителен стаж се признава времето, което се зачита за трудов стаж и за трудов стаж при пенсиониране, положен до 31 декември 1999 г., съгласно действащите дотогава разпоредби.

Документи, удостоверяващи осигурителен стаж

За да произведе правното си действие, осигурителният стаж трябва да бъде установен, т.е. да бъде удостоверено неговото наличие и продължителност. Съгласно чл. 40, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), осигурителният стаж се установява с трудови, служебни и осигурителни книжки, с документ по утвърден образец, издаден от осигурителя, и с данните от поддържания от НОИ регистър на осигурените лица, подавани от осигурителите на основание чл. 5, ал. 4 от КСО.

Вписванията и заверките в посочените документи се извършват въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд. В случай че такива документи липсват, осигурителите или техните правоприемници по изключение могат да издават удостоверения за осигурителен стаж (обр. УП-3) и въз основа на други съхранявани от тях автентични документи, ако същите съдържат достатъчно данни за полагането на осигурителния стаж и неговата продължителност. Наредбата не определя какво се разбира под понятието “други автентични документи”, но при всички случаи това са документи, изходящи или водени от осигурителя по същото време, по което е положен подлежащият на установяване осигурителен стаж.

Установяване на осигурителен стаж по съдебен ред

В резултат на настъпили съществени промени в стопанската сфера след 1989 г., приватизацията и ликвидацията на съществуващите предприятия и другите стопански субекти и последвалото безотговорно отношение към архивите им, съдържащи разплащателни ведомости и документи, свързани с трудовата дейност на наетите лица, в много случаи се оказва практически невъзможно снабдяването с документи за осигурителен стаж.

В тези случаи, за установяването на положения преди 1.01.2000 г. трудов стаж, който на основание преходната разпоредба на §9, ал. 1 от КСО се зачита за осигурителен стаж, гражданите се ползваха от реда, предвиден в Указа за установяване на трудов стаж по съдебен ред (УУТССР, обн. изв. бр. 104 от 1961 г.) и Наредбата за прилагането му (НПУ-УТССР, обн. изв. бр. 12 от 1962 г.). Независимо че звучат архаично на фона на действащото осигурително законодателство, доскоро цитираните

нормативни актове бяха единствените, по силата на които и в съответствие с изискването на чл. 124, ал. 4 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК) беше допустимо установяването на такъв факт с правно значение, какъвто е трудовият стаж. Тези два акта гарантираха правото на гражданите, макар и по пътя на едно сложно исково производство, да установят по безспорен начин, че в определен период от житейския си път са полагали труд, за което им се полага и съответното осигурително обезпечение.

Несъответствието на Указа и Наредбата на новосъздалите се обществени отношения и неприложимостта им за установяване на осигурителен стаж, положен при условията на КСО, мотивира законодателя да създаде адекватна нормативна уредба за разрешаването на този общественозначим проблем.

След продължителни обществени дискусии, включително с представители на граждански сдружения, синдикати и представителни организации на работодателите, на 15 март 2011 г., Народното събрание гласува на второ четене **Закона за установяване на трудов и осигурителен стаж по съдебен ред (ЗУТОССР)**.

Приложимост на закона

Съгласно императивната разпоредба на чл. 1, ал. 1 от ЗУТОССР, по съдебен ред може да се установява:

- трудов стаж, придобит след 31 декември 1999 г.;
- осигурителен стаж по КСО;
- времето, което се зачита за трудов стаж и за трудов стаж при пенсиониране, положен до 31 декември 1999 г., съгласно действащите дотогава разпоредби.

Кои лица са активно легитимирани да предявят съответните искове е регламентирано в чл. 2 от ЗУТОССР. Съгласно цитираната разпоредба, право да предявят иск за установяване на трудов стаж, положен след 31.12.1999 г., имат работниците и служителите. Осигурителен стаж, положен по реда на КСО след същата дата, имат право да установяват лицата по чл. 4, ал. 1 и 2 от КСО, т.е. лицата, които по траен и постоянен начин и срещу уговорено възнаграждение полагат наемен труд по трудово правоотношение, по служебно правоотношение и приравнени на тях правоотношения. Иск за установяване на трудов стаж и за трудов стаж при пенсиониране, положен до 31 декември 1999 г. съгласно действащите дотогава разпоредби, могат да предявяват лицата, които

са задължително осигурени за пенсия поради инвалидност общо заболяване, пенсия за старост или наследствена пенсия по дял III от Кодекса на труда от 1951 г. (отм., ДВ, бр. 110 от 1999 г.), Указ № 265 от 1953 г. за взаимно осигуряване членовете на трудово-производителните кооперации (отм., ДВ, бр. 110 от 1999 г.) или са били членове на ТКЗС.

Недопустимо е по съдебен ред да се установява осигурителен стаж от:

– самоосигуряващи се лица, в т.ч. лицата, регистрирани като упражняващи свободна професия и/или занаятчийска дейност; лицата, упражняващи трудова дейност като еднолични търговци, собственици или съдружници в търговски дружества и физическите лица – членове на неперсонифицирани дружества; регистрираните земеделски производители и тютюнопроизводители;

– лица, които полагат труд без трудово правоотношение.

За да въведе тази забрана, законодателят се е съобразил с изричната разпоредба на чл. 9, ал. 1, т. 4 от КСО във връзка с чл. 5, ал. 2 от КСО, според която за осигурителен стаж на самоосигуряващите се лица се зачита само времето, за което тези лица са внесли от свое име и за своя сметка законоустановените осигурителни вноски. Фактът, че вноските са внесени, може да бъде установен единствено със съответните платежни документи, чиято доказателствена сила, по аргумента на чл. 164, ал. 1, т. 3 от ГПК, не може да бъде заместена и/или оборена със свидетелски показания.

Съгласно чл. 1, ал. 2 от ЗУТОССР, по реда на този закон не може да се установява и служебен стаж. Това свое решение законодателят е мотивирал с установения в Закона за държавния служител административен ред за възникване и прекратяване на служебните правоотношения, обуславящ приложението на Административнопроцесуалния кодекс за разрешаване на възникващите в тази връзка спорове. Държавните служители могат обаче да се възползват от възможността да поискат установяване на осигурителен стаж по КСО на основание на разпоредбите на чл. 1, ал. 1, т. 2 и чл. 2, ал. 2 от ЗУТОССР.

Друга изрична забрана, въведена с чл. 1, ал. 3 от ЗУТОССР, е забраната по реда на този закона да се установява размер на трудово възнаграждение и осигурителен доход.

Според отменения УУТССР категорията на труда може да се установява по съдебен ред само в рамките на иска за установяване на трудов стаж.

При това еднозначно съдилищата приемаха, че при наличност на писмени доказателства относно трудовия стаж е недопустимо да се установява по съдебен ред категория на труда, различна от онази по наличните писмени доказателства.

Като продължение на тази практика и съобразявайки се с административния характер на пенсионното производство, с нормата на чл. 1, ал. 4 от ЗУТОССР законодателят регламентира косвена забрана за самостоятелно установяване по съдебен ред на категорията труд, като изрично предвиди, че при установен осигурителен стаж по съдебен ред категорията труд се установява в производството по чл. 98 от КСО.

Самостоятелен иск за установяване на категория труд, както по отмененото, така и по действащото законодателство, е недопустим, тъй като по силата на императивните разпоредби на Кодекса за социално осигуряване и Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, това става само по административен ред от компетентните пенсионни органи.

Производство за установяване на осигурителен стаж по съдебен ред

Производството по установяване на осигурителен стаж започва с предявяване на искова молба от заинтересованото лице, която трябва да съдържа следните реквизити, изрично посочени в чл. 4, ал. 1 от ЗУТОССР:

- посочване на съда;
- името, единния граждански номер и адреса на ищеца;
- наименование и адрес на ответника;
- в какво се състои искането;
- адресите на работодателите/осигурителите, при които ищецът е упражнявал трудова дейност;
- времето на претендирания стаж; продължителността на работния ден за работещите по трудово правоотношение; конкретната длъжност или работа, която е изпълнявана; начина на заплащането на труда;
- имена и адреси на лица, с които ищецът е работил;
- подпис на ищеца.

Исковата молба се предявява пред районния съд по постоянния адрес на ищеца. Когато се търси установяване на трудов стаж, искът се предявява срещу работодателя и съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт (ТП на НОИ), а ако работодателят е прекратил дейността си и няма правопреемник – само срещу съответното ТП на

НОИ. Искът за установяване на осигурителен стаж се предявява срещу съответното ТП на НОИ.

По делата за установяване на трудов и осигурителен стаж по реда на ЗУТОССР не се събират държавни такси. С разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от ЗУТОССР законодателят е освободил ТП на НОИ като ответник по делата за установяване на осигурителен стаж от тежестта да плаща съдебни разноски, като е вменил това задължение само и единствено на ищеца.

С оглед презюмираната небрежност или неполагане на дължимата грижа от страна на работодателя, довела до унищожаване на водените от него разплащателни ведомости и трудовоправна документация, представляващо основание за водене на иск за установяване на трудов стаж, законодателят е освободил ищеците по тези дела от плащане на такси и разноски (чл. 9, ал. 3 от ЗУТОССР).

Задължителна процесуална предпоставка за допустимостта на иска е прилагането към молбата на удостоверение, издадено от работодателя/осигурителя, при който е придобит стажът, от неговия правоприменник или от друго юридическо или физическо лице, което съхранява книжа, ведомости за заплати и др., че документите са загубени или унищожени.

Когато осигурителят е прекратил дейността си, без да има правоприменник, или не е прекратил дейността си, но ведомостите и книгата му са иззети по реда на инструкция на управителя на Националния осигурителен институт, издадена на основание чл. 5, ал. 12 от КСО, към исковата молба следва да се представи удостоверение от ТП на НОИ, че в архивното стопанство липсват писмени данни за претендирания стаж.

Неизпълнението на това изискване, регламентирано в чл. 5 от ЗУТОССР, прави исковата молба нередовна и същата се оставя без движение, като на ищеца се дава 7-дневен срок за изправянето ѝ. В случай че до изтичането на срока удостоверението не бъде представено, исковата молба се връща на подателя.

Освен посоченото удостоверение, към исковата молба трябва да се приложат и писмени доказателства, които установяват вероятността на трудовия/осигурителния стаж, предмет на иска. Те следва да изхождат от работодателя/осигурителя, при който е придобит стажът, и да са съставени по времето на полагане на стажа. Прилагането към исковата молба на писмени доказателства, установяващи вероятността на стажа, е предпоставка за допускане на свидетелски показания в производството

по установяването му.

Примерно изброяване на такива писмени доказателства се съдържа в чл. 6, ал. 2 от ЗУТОССР. В зависимост от характера на упражняваната трудова дейност писмени доказателства, които установяват вероятността на трудовия/осигурителния стаж, могат да бъдат:

- трудов договор;
- уведомление по чл. 62, ал. 3 от Кодекса на труда, от което е видно, че през посочения в исковата молба период и с посочения от лицето работодател е бил сключен трудов договор;
- допълнителни споразумения;
- заповеди за определяне на допълнително възнаграждение за продължителна работа или за придобит трудов стаж и професионален опит;
- трудови книжки; осигурителни книжки;
- решения на компетентни органи за изплащане на дължимо възнаграждение;
- договори за възлагане на управление и контрол; и
- други подобни документи.

Когато с една искова молба се иска установяването на трудов/осигурителен стаж за отделни периоди от време, за да се допуснат свидетели, необходима е наличността на писмено доказателство, относимо за всеки период от време.

Не могат да служат като писмени доказателства в посочения смисъл декларации, махленски свидетелства и други частни документи с подобен характер, изготвени след времето на полагане на установявания стаж.

За изчерпателност следва да отбележим, че изискването за представяне на подобни писмени доказателства, удостоверяващи вероятността на установявания трудов/осигурителен стаж, наречени в чл. 7 от НПУУТССР (отм.) “начало на писмено доказателство”, стриктно се спазваше от съдилищата в производствата по отменения УУТССР.

С оглед на обстоятелството, че последиците от установяването на претендирания осигурителен стаж са свързани с възникването на осигурителни права и разходването на средства от държавното обществено осигуряване, законодателят е въвел строги разпоредби относно участието на свидетели в тези производства. Съгласно чл. 6, ал. 3 от ЗУТОССР, за свидетели се допускат само лица, които притежават писмени доказателства относно това, че са работили или са изпълнявали длъжност при същия работодател/осигурител през периода, през който е положен претендираният стаж. Такива писмени доказателства могат да бъдат: трудови

книжки; удостоверения за осигурителен стаж и осигурителен доход и др. под.

С оглед специфичните условия, които следва да бъдат изпълнени, за да се зачете даден период за осигурителен стаж, с разпоредбата на чл. 7 от ЗУТОССР законодателят е предвидил, че в хода на съдебното производство ищецът трябва да докаже следните факти и обстоятелства:

– че е бил задължително осигурен за пенсия поради инвалидност общо заболяване, пенсия за старост или наследствена пенсия по дял III от Кодекса на труда от 1951 г. (отм., ДВ, бр. 110 от 1999 г.), Указ № 265 от 1953 г. за взаимно осигуряване членовете на трудово-производителните кооперации (отм., ДВ, бр. 110 от 1999 г.) или е бил член на ТКЗС. Установяването на това обстоятелство касае стаж, положен преди 1.01.2000 г.;

– че за претендиращия период е упражнявал трудова дейност по чл. 4, ал. 1 и/или ал. 2 от КСО и за това време са били дължими или внесени осигурителни вноски, съгласно действащите разпоредби, или е бил в законоустановен отпуск, който се зачита за осигурителен стаж, без да се правят осигурителни вноски.

На основание чл. 10 от ЗУТОССР, предвиждащ приложимостта на ГПК за неуредените в закона въпроси, делата за установяване на трудов/осигурителен стаж следва да се разглеждат в открити съдебни заседания, съобразно общите правила на исковото производство, регламентирани в ГПК.

Влязлото в сила съдебно решение, с което се уважава предявеният установителен иск, има обвързваща доказателствена сила по отношение на времето, което се признава за осигурителен стаж и същото поражда предвидените в закона правни последици, свързани със зачитане на установения стаж в производството по отпускане на пенсия.

Ето защо по делата от този характер е необходимо териториалните поделения на НОИ да бъдат адекватно представлявани, като изключително прецизно се следи за допускането, събирането и преценката на доказателствата, за да се разкрие обективната истина и да се постанови правилно решение, без да пострадат нито общественият интерес, нито правото на ищеца.

Съгласно §2 от ПЗР на ЗУТОССР, образувателите до влизането в сила на закона дела по УУТССР ще се довършват по досегашния ред.

НОВИНИ

С решение на Министерски съвет от 2 февруари 2011 г. от състава на Надзорния съвет на Националния осигурителен

институт е освободена Жени Начева, която беше член на Надзорния съвет като представител на Националната здравноосигу-

рителна каса.

Нейното място ще заеме директорът на дирекция "Правна" в НЗОК Иванка Кръстева.

СЪТРУДНИЧЕСТВО

На 15 и 16 март 2011 г. Националният осигурителен институт организира **работна среща** между представители на НОИ, НАП, Софийска районна прокуратура, Софийска градска прокуратура, ГД "Криминална полиция", НЗОК, ИА "Медицински одит" и ИА "Главна инспекция по труда". Темата на срещата беше **"Съвместни действия за ограничаване на нарушенията в трудовото, социалноосигурителното, здрав-**

ноосигурителното и данъчното законодателство".

Целта на работната среща беше да се отчетат резултатите от досегашните съвместни действия на заинтересованите институции в посока по-голяма събираемост на осигурителните вноски и по-успешни действия срещу злоупотребите и източването на средства от държавното обществено осигуряване.

На срещата беше приет пакет от бъдещи мерки за реализиране

на общата цел:

– Организиране на работни групи по места за действия в оперативен порядък;

– Въвеждане на превантивен контрол за спазване на законодателството;

– Определяне на т.нар. рисков профил на фирмите;

– При необходимост приемане на законодателни промени за избягване на законодателни нарушения и т.н.

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕТО НА НАЦИОНАЛНИЯ ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ С НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Станислава Атанасова,
парламентарен секретар на НОИ

Съгласно чл. 33 от Кодекса за социално осигуряване (КСО), държавното обществено осигуряване се управлява от Националния осигурителен институт, който отчита своята дейност пред Народното събрание. Управителят на НОИ се избира пряко от Народното събрание. Тази субординация предопределя изключително активното взаимодействие между НОИ и законодателната власт.

Взаимовръзката с Комисията по труда и социалната политика (КТСП) и Комисията по бюджет и финанси е най-тясна, поради естеството на работа в НОИ, финансовото устройство и управление, основани на КСО и Закона за бюджета на ДОО. При работа по въпроси, касаещи пряко или косвено обществено осигуряване, експерти на НОИ участват и в работата на останалите комисии на Народното събрание (Комисията по здравеопазване, Комисията по правни въпроси, Комисията по култура, гражданско общество и медии и др.).

Националният осигурителен институт няма пряка законодателна инициатива, но с последователната си политика и на базата на отличен експертен опит в някои случаи успява да провокира инициатива на промени в нормативни актове, нуждаещи се от по-добро регламентиране.

Всяка година НОИ изработва и предоставя на органите на властта серия от варианти на проектозакона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година. Тази процедура беше изпълнена и по отношение на законопроекта за бюджета на ДОО за 2011 г.

Експерти от съответните функционални направления в Централното управление на НОИ:

- участват в процеса на подготовка на проектозаконите, засягащи държавното обществено

осигуряване;

- участват в изготвянето на отговори на актуални въпроси и питання в областта на обществено осигуряване, отправени към министъра на труда и социалната политика, за докладване пред Народното събрание;

- изготвят становища по искане на председателите на постоянните комисии по внесени законопроекти;

- отговарят по компетентност на писма на граждани, изпратени до народни представители;

- изготвят справки и дават консултации по въпроси, интересувачи народните представители.

С участието на експерти от НОИ се подпомагат работните срещи на комисии на Народното събрание с представители на синдикатите и граждански сдружения по теми, свързани с осигурителното законодателство.

През 2010 г. представители на Националния осигурителен институт участваха в срещи между изпълнителната власт, законодателната власт и синдикатите:

- на 25.05.2010 г. се проведе среща с КТСП, МТСП, НОИ и синдикати относно §4 от КСО (от страна на НОИ участие взе управителят Христина Митрева);

- на 30.6.2010 г. в заседание на КТСП беше представен, обсъден и приет единодушно Отчетът за изпълнението на ЗБДОО за 2009 г., № 010-00-97, внесен от НОИ на 18.06.2010 г. (от страна на НОИ участие взеха Христина Митрева, Весела Караиванова и Антоанета Ганчева);

- на 14.07.2010 г. в заседание на КТСП беше представена концепцията за пенсионната реформа от Тотю Младенов – министър на труда и социалната политика (от страна на НОИ участие взеха

Христина Митрева, Весела Караиванова, Йосиф Милошев, Валентина Кръстева, Антоанета Ганчева и Даниела Асенова).

През месец юли се проведеха срещи между НОИ и МТСП и отделните парламентарни групи относно предстоящите промени в Кодекса за социално осигуряване:

– на 20.07.2010 г. – среща с ПГ на ГЕРБ (от страна на НОИ участие взе Христина Митрева);

– на 28.07.2010 г. – среща с ПГ на Синята коалиция. На срещата присъстваха Иван Костов и част от ПГ (от страна на НОИ участие взе Христина Митрева);

– на 28.07.2010 г. – среща с ПГ на Атака. На срещата присъстваха Волен Сидеров и част от ПГ (от страна на НОИ участие взе Христина Митрева);

– на 29.07.2010 г. – среща с ПГ на Коалиция за България. На срещата присъстваха Михаил Миков и ръководството на ПГ (от страна на НОИ участие взе Христина Митрева);

– на 30.07.2010 г. – среща с ПГ на ДПС. На срещата присъстваха Лютфи Местан, ръководството на ПГ и голяма част от народните представители от ПГ (от страна на НОИ участие взе Христина Митрева).

През 2010 г. представители на НОИ (Христина Митрева – управител, Весела Караиванова – подуправител, Йосиф Милошев – началник на отдел „Правен“, Валентина Кръстева – главен директор на главна дирекция „Пенсии“, Антоанета Ганчева – главен актюер и главен директор на главна дирекция „Анализ, планиране и прогнозиране“, Даниела Асенова – главен директор на главна дирекция „Осигуряване и краткосрочни плащания“, Иван Карановски – главен методолог в главна дирекция „Осигуряване и краткосрочни плащания“, д-р Румяна Павлова – началник-отдел „Профилактика, рехабилитация и експертизи“, Кина Койчева – началник-отдел „Безработица и гарантирани вземания“, Вержиния Заркова – началник-отдел „Методология на осигуряването и персоналната информация“, Галина Николова – юриконсулт, Снежана Малакова – юриконсулт, Димитрина Бекирова – юриконсулт.) са взели участие в разглеждането на първо и второ четене в комисии и пленарна зала по следните законопроекти и решения:

1. Закон за допълнение на Закона за здравословни и безопасни условия на труд, приет на 28.01.2010 г.;

2. Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда, приет на 10.02.2010 г.;

3. Закон за изменение и допълнение на Закона за социално подпомагане, приет на 10.02.2010 г.;

4. Закон за изменение и допълнение на Кодекса

за социално осигуряване, приет на 25.02.2010 г.;

5. Закон за закриване на Социалноинвестиционния фонд, приет на 5.03.2010 г.;

6. Закон за изменение и допълнение на Закона за интеграция на хората с увреждания, приет на 11.03.2010 г.;

7. Закон за изменение на Закона за здравното осигуряване, приет на 01.04.2010 г.;

8. Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето, приет на 21.05.2010 г.;

9. Закон за допълнение на Закона за държавния служител, приет на 04.06.2010 г.;

10. Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, приет на 16.06.2010 г.;

11. Закон за изменение и допълнение на Закона за Националната агенция за приходите, приет на 23.06.2010 г.;

12. Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2010 г., приет на 8.07.2010 г.;

13. Закон за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на заетостта, приет на 21.07.2010 г.;

14. Закон за изменение и допълнение на Кодекса на труда, приет на 22.07.2010 г.;

15. Закон за изменение и допълнение на Закона за лечебните заведения, приет на 23.07.2010 г.;

16. Закон за изменение и допълнение на Закона за здравното осигуряване, приет на 29.07.2010 г.;

17. Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител, приет на 17.09.2010 г.;

18. Закон за допълнение на Закона за здравното осигуряване, приет на 23.11.2010 г.;

19. Закон за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2011 г., приет на 30.11.2010 г.;

20. Закон за изменение и допълнение на Закона за здравето, приет на 30.11.2010 г.;

21. Закон за държавния бюджет на Република България за 2011 г., приет на 2.12.2010 г.;

22. Закон за изменение и допълнение на Кодекса за социално осигуряване, приет на 11.12.2010 г.;

23. Решение за освобождаване на управителя на Националния осигурителен институт, прието на 25.02.2010 г.;

24. Решение за избиране на управител на Националния осигурителен институт, прието на 5.03.2010 г.;

25. Решение за отпускане на пенсия за особени заслуги към държавата и нацията, прието на 29.04.2010 г.;

26. Решение за отпускане на пенсия за особени заслуги към държавата и нацията, прието на 20.05.2010 г.

БЪЛГАРИЯ ПО ПЪТЯ КЪМ ЕВРОПА

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 883/2004 НА

ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА

СЪВЕТА

(ПРОДЪЛЖЕНИЕ ОТ БР. 4/2010 Г.)

ГЛАВА 6. ОБЕЗЩЕТЕНИЯ ЗА БЕЗРАБОТИЦА

Чл. 61. Специални правила за сумиране на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост

1. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство поставя придобиването, запазването, възстановяването или продължаването на правото на обезщетения в зависимост или от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост зачита, доколкото е необходимо, периодите на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост, завършени съгласно законодателството на всяка друга държава-членка, като завършени съгласно прилаганото от нея законодателство.

Въпреки това, когато приложимото законодателство поставя правото на обезщетения в зависимост от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост, завършени съгласно законодателството на друга държава-членка, такива периоди не се зачитат, освен ако такива периоди биха били зачетени като осигурителни периоди, ако са били завършени в съответствие с приложимото законодателство;

2. С изключение на случаите по чл. 65, параграф 5, буква а), прилагането на параграф 1 на този член е в зависимост от това, дали заинтересованото лице, в съответствие със законодателството съгласно което се претендират обезщетенията, е придобило последно:

- осигурителен период, ако това законодателство изисква осигурителен период;
- трудов стаж, ако това законодателство изисква трудов стаж, или
- стаж като самостоятелно заето лице, ако това

законодателство изисква стаж като самостоятелно заето лице.

Чл. 62. Изчисляване на обезщетения

1. Компетентната институция на държава-членка, чието законодателство предвижда изчисляването на обезщетенията да се основава на размера на предишното трудово възнаграждение или професионален доход, отчита изключително трудовото възнаграждение или професионалният доход, получавани от заинтересованото лице при последната му работа като заето или самостоятелно заето лице съгласно посоченото законодателство;

2. Параграф 1 се прилага също когато законодателството, прилагано от компетентната институция предвижда специален изискуем осигурителен период за определяне на трудовото възнаграждение, служещо за база за изчисляване на обезщетенията и когато за целия или за част от този период спрямо заинтересованото лице се е прилагало законодателството на друга държава-членка;

3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2, доколкото се засягат пограничните работници, обхванати от чл. 65, параграф 5, буква а) институцията по пребиваване взема предвид трудовото възнаграждение или професионалният доход, получавани от заинтересованото лице в държавата-членка, чието законодателство се е прилагало спрямо него при последната му работа като заето или като самостоятелно заето лице, в съответствие с регламента по прилагането.

Чл. 63. Специални разпоредби за отмяна на правилата за пребиваване

За целите на тази глава чл. 7 се прилага само в случаите, предвидени от чл. 64 и 65 и в границите, установени от тях.

Чл. 64. Безработни лица, които отиват в друга държава-членка

1. Напълно безработно лице, което отговаря на изискванията на законодателството на компетентната държава-членка за получаване на обезщетения, и което отиде в друга държава-членка, за да търси работа там, запазва правото си на парични обезщетения за безработица при следните условия и в следните граници:

а) преди своето заминаване безработното лице да е било регистрирано като търсещо работа и да е било на разположение на службите по заетостта на компетентната държава в продължение най-малко на четири седмици, след като е станало безработно. Компетентните служби или институции обаче могат да дадат разрешение за заминаването му преди да е изтекъл такъв срок;

б) безработното лице трябва да се регистрира като търсещо работа в службите по заетостта на държавата-членка, в която е отишло, да е обект на процедурата за контрол, установена там и да спазва условията, установени от законодателството на тази държава-членка. Това условие се смята изпълнено за периода преди регистрацията, ако заинтересованото лице се е регистрирало в седмдневен срок от датата, когато е престанало да бъде на разположение на службите по заетостта на държавата, която е напуснало. Компетентните служби или институции могат да удължат този срок в изключителни случаи;

в) правото на обезщетения се запазва за срок от три месеца от датата, на която лицето е престанало да бъде на разположение на службите по заетостта на държавата-членка, която е напуснало, при положение, че общата продължителност на обезщетенията не надхвърля общата продължителност на срока на обезщетенията, на които лицето е имало право съгласно законодателството на тази държава-членка; Компетентните служби или институции могат да удължат тримесечния срок до максимум шест месеца;

г) обезщетенията се отпускат от компетентната институция съгласно прилаганото от нея законодателство и за нейна сметка;

2. Ако заинтересованото лице се завърне в компетентната държава-членка при или преди изтичането на срока, през който има право на обезщетения съгласно параграф 1, буква в), то продължава да има право на обезщетения съгласно законодателството на тази държава. То загубва всички права на обезщетения съгласно законодателството на компетентната държава, ако не се завърне там при

или преди изтичането на посочения срок, освен ако разпоредбите на това законодателство са по-благоприятни. В изключителни случаи компетентните служби или институции могат да разрешат завръщане на заинтересованото лице на по-късна дата без то да губи правата си;

3. Освен ако законодателството на компетентната държава е по-благоприятно, максималният общ период на запазване по параграф 1 на правото на обезщетения между два периода на заетост е три месеца; компетентните служби или институции могат да удължат този период до максимум шест месеца;

4. Условията за обмен на информация, сътрудничество и взаимопомощ между институциите и службите на компетентната държава-членка и държавите членки, в които лицето отива, за да търси работа се определят от регламента по прилагането.

Чл. 65. Безработни лица, които са пребивавали в държава-членка, различна от компетентната държава

1. Лице, което е безработно частично или през различни периоди и което, по време на последната си дейност като заето или като самостоятелно заето лице, е живяло в държава-членка, различна от компетентната, се поставя на разположение на неговия работодател или на службите по заетостта в държавата-членка. То получава обезщетения в съответствие със законодателството на компетентната държава-членка, както ако е пребивавало в тази държава-членка. Тези обезщетения се отпускат от институцията на компетентната държава-членка;

2. Напълно безработно лице, което по време на последната си дейност като заето или като самостоятелно заето лице е пребивавало в държава-членка, различна от компетентната държава-членка и което продължава да пребивава в тази държава-членка или се върне в тази държава-членка, се поставя на разположение на службите по заетостта в държавата-членка по пребиваване. Без да се засяга чл. 64, напълно безработно лице може, като допълнителна мярка, да се постави на разположение на службите по заетостта в държавата-членка, в която то последно е осъществявало дейност като заето или като самостоятелно заето лице.

Безработно лице, без да е пограничен работник, което не се върне в неговата държава-членка по пребиваване, се поставя на разположение на службите по заетостта на държавата-членка, чието законодателство за последно е било подчинено;

3. Безработното лице по първото изречение на параграф 2 се регистрира като лице, търсещо работа в компетентните служби по заетостта в държавата-членка по пребиваване, спрямо него се прилага контролна процедура, организирана там и спазва условията, установени от законодателството на тази държава-членка. Ако то също избере да се регистрира като лице, търсещо работа в държавата-членка, в която последно е осъществявало дейност като заето или като самостоятелно заето лице, се съобразява с изискванията, приложими в тази държава;

4. Прилагането на второто изречение на параграф 2 и на второто изречение на параграф 3, както и условията за обмен на информация, сътрудничество и взаимопомощ между институциите и службите на държавата-членка по пребиваване и държавата-членка, в която е осъществявана последната заетост, се определят от регламента по прилагането;

5. а) Безработното лице по първото и второто изречение на параграф 2 получава обезщетения в съответствие със законодателството на държавата-членка по пребиваване, както ако спрямо него се е прилагало това законодателство по време на последната му дейност като заето или като самостоятелно заето лице. Тези обезщетения се предоставят от институцията по пребиваване;

б) Въпреки това, работник, без да е пограничен работник, на когото са били отпуснати обезщетения за сметка на компетентната институция на държавата-членка, на чието законодателство е бил подчинен при завръщането си в държавата-членка по пребиваване, първо получава обезщетения в съответствие с член 64, като получаването на обезщетения в съответствие с буква а се спира за периода, през който той получава обезщетения съгласно законодателството, на което последно е бил подчинен;

6. Обезщетенията, предоставяни от институцията по пребиваване по параграф 5 продължават да бъдат за нейна сметка. Въпреки това, при условията на параграф 7, компетентната институция на държавата-членка, на чието законодателство последно е било подчинено, възстановява на институцията по пребиваване пълния размер на обезщетенията, предоставени от последната институция през първите три месеца. Размерът на изразходваната сума през този период не може да бъде по-голям от размера, платим в случай на безработица, съгласно законодателството на компетентната държава-членка. В случая по параграф 5, б), периодът през който обезщетенията се предоставят съгласно чл. 64 се

изважда от периода, посочен във второто изречение на тази параграф. Условията за възстановяването на сумата се уреждат от регламента по прилагането;

7. Въпреки това, периодът на възстановяване по параграф 6 се удължава до пет месеца, когато заинтересованото лице през предходните 24 месеца е завършило периоди на заетост или самостоятелна заетост от поне 12 месеца в държавата-членка, на чието законодателство последно е бил подчинен, когато тези периоди биха били от значение за придобиване на права на обезщетения за безработица;

8. За целите на параграфи 6 и 7, две или повече държави-членки или техните компетентни власти, могат да предвидят други начини на възстановяване или да откажат всякакво възстановяване между институциите, намиращи се под тяхна юрисдикция.

ГЛАВА 7. ПРЕДПЕНСИОННИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Чл. 66. Обезщетения

Когато приложимото законодателство поставя предпенсионните обезщетения в зависимост от завършването на периоди на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост, чл. 6 не се прилага.

ГЛАВА 8. СЕМЕЙНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ

Чл. 67. Членове на семейството, които пребивават в друга държава-членка

Лице има право на семейни обезщетения в съответствие със законодателството на компетентната държава-членка, включително за членовете на неговото семейство, които пребивават в друга държава-членка, както ако те пребивават в предишната държава-членка. Въпреки това, пенсионерът има право на семейни обезщетения в съответствие със законодателството на държавата-членка, компетентна за изплащането на неговата пенсия.

Чл. 68. Правила за предимство в случай на съвпадане

1. Когато през време на един и същи период и за едни и същи членове на семейството се предвиждат обезщетения съгласно законодателството на повече от една държава-членка, се прилагат следните правила за предимство:

а) в случай на обезщетения, платими от повече

от една държава-членка на различни основания, редът на предимство е следният: първо, права, произтичащи от дейност като заето или като самостоятелно заето лице, второ, права, произтичащи от получаване на пенсия и накрая, права, придобити на базата на пребиваване;

б) в случай на обезщетения, платими от повече от една държава-членка на едно и също основание, редът на предимство се урежда от следните допълнителни критерии:

(i) в случай на права, произтичащи от дейност като заето или като самостоятелно заето лице: мястото на пребиваване на децата, при условие, че е налице такава дейност, и в допълнение, ако е необходимо, най-големият размер на обезщетенията, предвидени от съответните законодателства. В последния случай, сумата за обезщетенията се поделва в съответствие с критерии, установени от регламента по прилагането;

(ii) в случай на права, произтичащи от получаване на пенсии: мястото на пребиваването на децата, при условие, че пенсията е платима съгласно нейното законодателство, и в допълнение, ако е необходимо, най-дългият период на осигуряване или пребиваване съгласно съответните законодателства;

(iii) в случай на права, придобити на базата на пребиваване: мястото на пребиваване на децата;

2. В случай на съвпадане на права, семейните обезщетения се предоставят в съответствие със законодателството, което е определено, че има предимство в съответствие с параграф 1.

Правата на семейни обезщетения по силата на друго или други съответни законодателства се спират до размера, предвиден от първото законодателство и се предоставя диференцираща добавка, ако е необходимо, за сумата, надвишаваща този размер. Въпреки това, такава диференцираща добавка не трябва да се предоставя за деца, които пребивават в друга държава-членка, когато правото на обезщетение в случая се основава само на пребиваване;

3. Ако съгласно чл. 67 е подадено заявление за семейни обезщетения до компетентната институция на държава-членка, чието законодателство е приложимо, но не по право, което има предимство съгласно параграфи 1 и 2 на този член:

а) тази институция своевременно препраща заявлението до компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство е приложимо с предимство, уведомява заинтересованото лице и, без да засяга разпоредбите на регламента по прилагането отнасящи се до временното отпускане на обезщетения, предвижда, ако е необходимо диференциращата

добавка, посочена в параграф 2;

б) компетентната институция на държавата-членка, чието законодателство е приложимо с предимство, разглежда заявлението, както ако то е подадено директно до нея, и датата, на която такава молба е била подадена до първата институция, се счита за датата на претенцията към институцията с предимство.

Чл. 69. Допълнителни разпоредби

1. Ако, съгласно законодателството, определено по силата на членове 67 и 68, не е придобито право на изплащане на допълнителни или специални семейни обезщетения за сираци, такива обезщетения се изплащат по подразбиране и в допълнение към другите семейни обезщетения в съответствие с горепосоченото законодателство, съгласно законодателството на държавата-членка, на което е било подчинено починалото лице най-продължително време, дотолкова доколкото правото е било придобито съгласно това законодателство. Ако не е придобито право съгласно това законодателство, се разглеждат изискванията за придобиване на такава право съгласно законодателствата на другите държави-членки и се предоставят обезщетения в низходящ ред съгласно продължителността на осигурителните периоди или периодите на пребиваване, придобити съгласно законодателството на тези държави-членки;

2. Обезщетения, изплащани под формата на пенсии или добавки към пенсиите се предоставят и изчисляват в съответствие с глава 5.

ГЛАВА 9. СПЕЦИАЛНИ ПАРИЧНИ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ, НЕЗАВИСЕЩИ ОТ ВНОСКИ

Чл. 70. Обща разпоредба

1. Настоящият член се прилага за специални парични обезщетения независещи от вноски, предоставяни съгласно законодателство, което поради персоналния си обхват, целите и/или условията за придобиване на права, се характеризира едновременно като законодателство за социална сигурност по чл. 3, параграф 1 и като социално подпомагане;

2. За целите на тази глава “специални парични обезщетения, независещи от вноски” са тези, които:

а) имат за цел предоставяне на:

(i) допълнително, заместващо или спомагателно покритие срещу рискове, обхванати от клоновете

на социалната сигурност по член 3, параграф 1 и което гарантира на заинтересованото лице минимална издръжка на живота, в съответствие с икономическото и социалното положение в съответната държава-членка;

или

(ii) само специална защита за лица с увреждания, тясно свързана със социалната среда на посочените лица в съответната държава-членка,

и

б) когато финансирането произтича изключително от задължително данъчно облагане, което има за цел да покрие основни обществени разходи и условията за предоставяне и за изчисляване на обезщетенията не зависят от вноски по отношение на бенефициента. Въпреки това, обезщетения, предоставени да допълнят обезщетение зависещо от вноски не се считат за обезщетения зависещи от вноски само поради тази причина,

и

в) са изброени в приложение X.

3. Чл. 7 и другите глави от този дял не се прилагат за обезщетенията по параграф 2 на този член;

4. Обезщетенията, посочени в параграф 2, се предоставят изключително в държавата-членка, в която пребивава заинтересованото лице, в съответствие с нейното законодателство. Такива обезщетения се предоставят от и за сметка на институцията по място на пребиваване.

ДЯЛ IV. АДМИНИСТРАТИВНА КОМИСИЯ И КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ

Чл. 71. Състав и правила за работа на Административната комисия

1. Административната комисия за координация на системите за социална сигурност (наричана по-долу "Административна комисия") към Комисията на Европейските общности е съставена от по един правителствен представител от всяка държава-членка, подпомагана, когато е необходимо, от съветници-експерти. Представител на Комисията на Европейските общности участва в заседанията на Административната комисия със съвещателен глас.

2. Правилникът на Административната комисия се изготвя с общото съгласие на нейните членове.

Решения по въпроси, свързани с тълкуването по чл. 72, буква а) се приемат съгласно правилата за гласуване, установени с Договора и им се дава необходимата публичност.

3. Секретарското обслужване на Администра-

тивната комисия се осигурява от Комисията на Европейските общности.

Чл. 72. Задачи на Административната комисия

Административната комисия:

а) разглежда всички административни въпроси и въпросите, свързани с тълкуването, произтичащи от разпоредбите на настоящия регламент и регламента по прилагането или от всяко споразумение или договореност, сключени съгласно настоящия регламент, без да се засяга правото на съответните власти, институции и лица да прибегват до процедурите и съдилищата, предвидени в законодателството на държавите-членки, в настоящия регламент или в Договора;

б) улеснява еднаквото прилагане на Общностното право, особено чрез насърчаване на обмена на опит и най-добри административни практики;

в) поощрява и развива сътрудничеството между държавите-членки и техните институции по въпроси на социалната сигурност, за да се вземат предвид, *inter alia*, специфични въпроси относно някои категории лица; улеснява провеждането на дейности за трансгранично сътрудничество в сферата на координацията на системите за социална сигурност;

г) насърчава в максимална степен употребата на нови технологии за улесняване на свободното движение на лица, в частност чрез модернизиране на процедурите за обмен на информация и за адаптиране на информационния поток между институциите за целите на обмена чрез електронни средства, отчитайки развитието на обработката на данни във всяка държава-членка; Административната комисия приема общите структурни правила за услугите за електронна обработка на информация, в частност за сигурността и за употребата на стандарти, и определя условията за работата на общата част на тези услуги;

д) изпълнява всяка друга функция, попадаща в рамките на нейната компетентност съгласно настоящия регламент или регламента по прилагането или всяко споразумение или договореност, сключени за тяхното прилагане;

е) отправя всякакви предложения до Комисията на Европейските общности относно координацията на системите за социална сигурност с оглед подобряване и модернизиране на достиженията на правото на ЕС ("*acquis*") чрез изготвяне на последващи регламенти или посредством други инструменти, предвидени от Договора;

ж) установява факторите, които се вземат под

внимание за съставяне на отчети, свързани с разходите, които се поемат от институциите на държавете-членки съгласно настоящия регламент и приема годишните отчети между тези институции, на базата на доклада на Одиторския съвет по чл. 74.

Чл. 73. Техническа комисия за обработка на информация

1. Създава се *техническа комисия* за обработка на информация (наричана по-долу “Техническата комисия”) към Административната комисия. Техническата комисия предлага на Административната комисия правила за обща архитектура за управлението на услугите за обработка на информация, в частност във връзка със сигурността и употребата на стандарти; тя изготвя доклади и мотивирани становища преди Административната комисия да приеме решения по чл. 72, буква г). Съставът и правилата за работа на Техническата комисия се определят от Административната комисия.

2. За тази цел Техническата комисия:

а) събира съответните технически документи и извършва изследвания и други дейности, необходими за изпълнение на нейните задачи;

б) представя на Административната комисия докладите и мотивираните становища по параграф 1;

в) извършва всички други задачи и изследвания по въпросите, отправени към нея от Административната комисия;

г) осигурява управлението на пилотни проекти на Общността за използване на дейности за обработка на информация и, от страна на Общността, операционни системи, които използват същите услуги.

Чл. 74. Одиторски съвет

1. Създава се *Одиторски съвет* към Административната комисия. Съставът и правилата за дейността на Одиторския съвет се определят от Административната комисия.

Одиторският съвет:

а) проверява метода за определяне и изчисляване на средните годишни разходи, представени от държавите-членки;

б) събира необходимите данни и извършва изчисленията за установяване на годишната справка за

вземанията на всяка държава-членка;

в) предоставя на Административната комисия периодични сметки за резултатите от прилагането на настоящия регламент и на регламента по прилагането, в частност относно финансовата страна;

г) предоставя данни и доклади, необходими при вземане на решения от Административната комисия по чл. 72, ж);

д) отправя всички полезни предложения към Административната комисия, включително такива относно настоящия регламент, във връзка с букви а), б) и в);

е) извършва всякаква работа, изследвания или задачи по въпроси, които са му поставени от Административната комисия.

Чл. 75. Консултативен комитет за координация на системите за социална сигурност

1. Създава се *Консултативен комитет за координация на системите за социална сигурност* (наричан по-долу “Консултативен комитет”), който включва от всяка държава членка по:

а) един правителствен представител;

б) един представител на професионалните съюзи;

в) един представител на организациите на работодателите.

За всяка от посочените по-горе категории всяка държава-членка определя по един заместник.

Членовете на Консултативния комитет и техните заместници се назначават от Съвета.

Консултативният комитет се председателства от представител на Комисията на Европейските общности. Консултативният съвет приема свой процедурен правилник.

2. Консултативният комитет се оправомощава, по искане на Комисията на Европейските общности, Административната комисия или по своя инициатива:

а) да разглежда общи или принципни въпроси и проблеми, произтичащи от прилагането на разпоредбите на Общността за координация на системите за социална сигурност, особено относно някои категории лица;

б) да дава становища по такива въпроси на Административната комисия и предложения за някои промени в посочените разпоредби.

*Продължава в следващия брой.

МОДЕРНИЗИРАНА СОЦИАЛНА СИГУРНОСТ: ПОДКРЕПА НА МОБИЛНОСТТА В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

КАКВО Е НОВОТО В НОВИТЕ РЕГЛАМЕНТИ?

На 1 май 2010 г. влязоха в сила новите регламенти за координиране на социалната сигурност в Европейския съюз (ЕС). Целта е да се улесни живота на европейците в движение. Новите правила ще улеснят хората, които искат да работят в друга европейска държава, като по този начин се насърчава мобилността на работната ръка в ЕС – един от стълбовете на новата стратегия на ЕС за работа и развитие „Европа 2020“. Те също така ще помогнат на пенсионерите, на търсещите работа и туристите. Тези правила са важни, тъй като без ефективна защита на социално-сигурителните права в действителност няма реално право на свободно движение.

Новият Регламент, както и текущият (1408/71 и регламент за неговото прилагане 574/72), **не създава никакви нови права на социална сигурност, а гарантира, че правата** в сферата на здравното осигуряване, пенсиите, безработицата и семейните добавки **се запазват в случай на движение в Европа.**

КАКВИ СА ОСНОВНИТЕ ПРОМЕНИ?

- **Повече и по-добра информация**

Информацията трябва да се предоставя активно и да се доставя бързо от институциите по социална сигурност на държавите-членки. Предоставяните услуги трябва да са „лесни за ползване“: институциите трябва да комуникират с гражданите по лесно разбираем начин. Ограничен брой документи на хартиен носител ще бъдат издавани за случаите, в които гражданите трябва да носят доказателства за техните права. Тези “преносими документи” имат нов, разбираем дизайн и представят информацията по лесен за ползване начин. По отношение на пенсиите например, документът **P1** ще предостави на гражданите обобщение на всички решения на искането

им, постигнати от всяка от страните, където тя/той са работили. От своя страна, Комисията предоставя нов уебсайт (<http://ec.europa.eu/social-security-coordination>), подновен наръчник за гражданите и достъп до нова онлайн директория на институциите по социална сигурност в Европа (<http://ec.europa.eu/social-security-directory>).

- **По-лесни и по-ефективни процедури**

Новите процедури ще доведат до по-бързи и по-прости услуги за гражданите, намаляване на бюрокрацията и на административната тежест за публичните услуги. Ще бъде стартирана мащабна нова информационна мрежа – EESSI (Електронен обмен на информация за социална сигурност). Това ще даде възможност на институциите в различните страни да обменят информация по електронен път. Новата система ще премахне около 2000 хартиени формуляри и формалностите, които се попълват от гражданите, ще бъде опростени.

- **По-бърз достъп до помощи**

Друг нов момент е *временното осигуряване*. Когато институциите на различни страни от ЕС не са в състояние да се споразумеят за статута на дадено лице с оглед определянето кое законодателство за социална сигурност се прилага към него/нея, се въвежда в действие временно осигуряване към схема за социална сигурност, с плащане на помощи. За съответното лице това означава, че има достъп до лечение и помощи за здравно осигуряване по една законна схема по време на този период. Гражданите вече няма да страдат от последиците на сложността на схемите за социална сигурност.

- **Повече хора могат да получават помощи**

Осъвременената координационна система е с

по-широк обхват. Освен работниците и техните семейства, сега тя обхваща хора, които са без работа в момента, все още не работят или вече не работят – по този начин повече хора ще се облагодетелстват.

Нейният обхват се разширява до нови помощи като бащинство и предварителни пенсионни помощи, адаптирайки се към разработки в социалноосигурителното законодателство на национално ниво. Многобройни опростявания са направени в различни клонове на застраховането, включени в координация, като например помощи за безработни, семейни помощи и здравно осигуряване.

ЗА КОГО СЕ ОТНАСЯТ ПРОМЕНИТЕ?

Разпоредбите се отнасят до всеки, който се премести в друга страна от ЕС за постоянно, за временна работа или обучение и дори за отиващите на екскурзия. Няколко примера:

- **Мобилни работници**

Хора, които преминават границата, за да работят получават семейни помощи от държавата, в която работят, макар да не живеят там. По същия начин хората, които се преместват да работят в друга страна от ЕС, няма да бъдат санкционирани, но все още ще се ползват със социални осигуровки.

- **Търсещи работа**

Търсещите работа, които решават да опитат късмета си в друга страна от ЕС, ще продължат да получават помощи за безработица за минимум три месеца и максимум до шест месеца.

- **Пенсионери**

Всеки, който е работил в няколко страни от ЕС през цялата си кариера, има право да сумира своите периоди на осигуряване, за да получи пълна пенсия. По същия начин европейците, които решат да се пенсионират в друга страна от ЕС, ще запазят правата си за пенсия.

- **Туристите**

През летните месеци милиони европейци пътуват в друга европейска страна на почивка. Сегашната система на координация вече ги защитава, ако се нуждаят от медицинска помощ по време на престоя им, в случай на злополука или заболяване. Европейската здравноосигурителна карта осигурява достъп до здравни услуги във всяка държава-членка за всеки, който има нужда от помощ по време на престоя си. Предоставя се помощ на

същия принцип, както за гражданите на въпросната държава-членка.

КАКВА Е РОЛЯТА НА ЕС В ОБЛАСТТА НА СОЦИАЛНОТО ОСИГУРЯВАНЕ?

Социалноосигурителните системи са изключителна компетентност на националните органи и са много различни по отношение както на тяхната организация, така и на предлаганите предимства.

Вместо да хармонизира националните системи за социална сигурност, ЕС ги координира. Правилата на координацията създават мостове между националните системи, за да се гарантира, че гражданите могат да ползват непрекъснато покритие, когато се местят в рамките на Европа. Възпрепятствайки гражданите от загуба на привилегиите, като резултат от избора им да живеят или работят в друга страна, правилата за координиране осигуряват правото на свободно движение в рамките на Съюза ефективно.

Новите регламенти се основават на съществуващите правила, първото от които (Регламент № 3) датира от 1959 г. Координирането на схемите за социално осигуряване, актуализирано с Регламент 883/04 и регламента за неговото прилагане 987/2009, е кулминацията на 50 години сътрудничество на европейско равнище.

КОЛКО ЕВРОПЕЙЦИ СА ЗАСЕГНАТИ?

Според последните оценки от Eurostat, през 2008 г. около **11,3 милиона граждани на ЕС, или 2,3 на сто от общото население на ЕС**, са живели в друга държава-членка, на която са били поданици. Над един милион души пресичат границата всеки ден, за да работят.

До момента са издадени около **190 милиона Европейски здравноосигурителни карти** (38 на сто от населението). 27 на сто от жителите на ЕС отделят най-малко четири нощувки годишно за почивка в друга държава-членка.

Всяка година около **250 000 души** са в състояние да прехвърлят част от пенсионните си права, когато се пенсионират, защото са работили в повече от една държава от ЕС.

Последните проучвания показват, че **10% от европейците** в някакъв момент са живели и работили в друга държава (в рамките на или извън ЕС). Три процента са живели в друга държава, но без да работят, и един процент са работили в друга държава, без да живеят в нея.

Почти двама от всеки десет европейци (17 на сто) очакват в бъдеще да работят в друга държава. 12 на сто от тях обмислят да направят това следващата година, 47 на сто – в следващите пет години.

По-голямата част от европейците (60 на сто) смятат, че мобилността на хората в рамките на ЕС е нещо добро за европейската интеграция, 50 на сто смятат, че е добре за пазара на труда, а 47 на сто смятат, че е добре за икономиката.

ЗАЩО ДА СЕ ПРОМЕНЯ СЕГАШНАТА СИСТЕМА?

Мобилността на работната ръка е от съществено значение за цялостното функциониране на вътрешния пазар. В тези трудни икономически времена това е още по-важно. Мобилността играе ключова роля за намаляване на въздействието на кризата върху заетостта. Някои райони на Европа страдат от недостиг на работна ръка, докато други имат високи нива на безработица. Улесняването на мобилността също помага за изравняването на пазара на труда на различните места. Работници, които избират мобилността, не трябва в последствие да бъдат санкционирани. Ето защо подобряването и улесняването на координацията на схемите за социална сигурност е приоритет.

КАКВИ СА СЛЕДВАЩИТЕ СЪПКИ?

Работата по създаването на EESSI мрежа (Електронен обмен на информация за социална сигурност) напредва и това ще облекчи изготвянето на електронни съобщения, съдържащи информация, необходима за изчисляване и изплащане на парични помощи. За да се вземат предвид нуждите на някои държави от ЕС да адаптират собствените си системи, е предвидена възможност за преходен период от две години за електронен обмен на данни. До 1 май 2012 г. обаче, всички страни от ЕС трябва да използват тази техника за обмен на информация между институциите за социална сигурност и за областите покрити от координацията.

Обучения по тази дейност се провеждат във всички държави-членки. Комисията оказва подкрепа за тези усилия. Тя подготвя леснодостъпна информация за потребителите – например текущата информационна кампания за Европейската здравно-

осигурителна карта.

КАКВО ДРУГО ПРАВИ ЕС ЗА НАСЪРЧАВАНЕ НА МОБИЛНОСТТА НА РАБОТЕЩИТЕ?

Мобилността е ключово предизвикателство за бъдещето: ЕС има за цел да гарантира, че гражданите могат изцяло да се облагодетелстват от работата, живота и движението в един уникален и отворен съюз. Според стратегия *Европа 2020* мобилността в ЕС ще помогне на страните да излязат от икономическата криза, например чрез по-добро съчетаване на нуждите на пазара на труда. Необходимо е също така да се насърчи повишаването на качеството на образованието чрез мобилност на студенти, стажанти и изследователи. В момента едва 2,3 на сто от европейците упражняват правото си на работа в друга държава-членка. ЕС има за цел да повиши общественото съзнание за това право и да подкрепи търсещите работа на европейско равнище. EURES (Европейската служба по заетостта) е начело на усилията на ЕС за насърчаване на мобилността на работещите. Огромна база данни обединява предложения за работа от цяла Европа, както и информация и съвети за живот и труд в различните държави-членки. В допълнение към своя интернет портал, EURES има мрежа от 700 съветници, които да информират търсещите работа и работодателите за предлагането на работни места в рамките на ЕС.

КЪДЕ МОГА ДА НАМЕРЯ ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ?

1. За Вашите права за социална сигурност: <http://ec.europa.eu/social-security-coordination>;
2. Изтеглете обновеното през 2010 г. ръководство *“ЕС разпоредби за социална сигурност”* на <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=486&visible=1>;
3. За EURES, Европейският портал за мобилност на работна ръка: <http://eures.europa.eu>;
4. За Европейската здравноосигурителна карта: <http://ehic.europa.eu>;
5. Видео информационен бюлетин относно модернизирано координиране за аудиовизуалните медии на адрес: http://ec.europa.eu/avservices/video/video_prod_en.cfm?prodId=10980&src=3&type=details.*

* Превод от английски език: Мирослав Христов.

ИНФОРМАЦИОНЕН ДЕН ЗА БЪЛГАРСКИТЕ РАБОТНИЦИ В КИПЪР

По неофициални данни в Кипър пребивават около 50 000 българи, които работят основно в туризма, строителството, селското стопанство и услугите. В резултат от проведено проучване на Службата по трудови и социални въпроси на МТСП към Посолството на България в Кипър бяха установени актуалните проблеми на нашите съграждани и въпросите, по които се проявява интерес: условия за законно пребиваване и работа в Кипър; трудовите и социалните права на работещите и осигуряващите се в различни периоди в двете страни; начини за издаване и ползване на Европейска здравна карта в България и Кипър; права на членовете на семейството и др.

За да бъде осигурена достатъчна информация за работещите в Кипър български граждани, Министерството на труда и социалната политика съвместно с Министерството на труда и социалното осигуряване на Кипър организира информационен ден. Той се проведе на 22 януари 2011 г. в Никозия.

Българската делегация за участие в Информационния ден бе водена от министъра на труда и социалната политика Тотю Младенов и включваше управителя на НОИ Христина Митрева, изпълнителния директор на ГИТ Румяна Михайлова и служители от МТСП, Националния осигурителен институт, Националната здравноосигурителна каса, Агенцията по заетостта и Изпълнителна агенция “Главна инспекция по труда”.

От Министерство на труда и социалната политика бяха изработени програми за информационния ден, както и за работни срещи и посещения. В програмата бе включено и подписване на Споразумение за размяна на посещения на експерти/служители между Националния осигурителен институт на Република България и Министерството на труда и социалното осигуряване на Република Кипър. Текстът на проекта за споразумението бе предварително договорен по кореспондентен път и одобрен от двете страни. Подписването се осъществи през първия ден на посещенията, на 21 януари 2011 г.

в столицата Никозия, като за НОИ беше подписано от управителя – г-жа Христина Митрева, а за кипърската страна – от постоянния секретар на Министерство на труда и социалното осигуряване на Кипър – г-н Георгиос Папагеоргиу.

Българската делегация беше посрещната от министъра на труда и социалното осигуряване на Кипър Сотирюла Хараламбус и от посланика на България, след което в сградата на министерството се проведе среща на българската и кипърската делегация, на която министрите размениха информация за развитието на социалната политика в двете страни и приоритетите в бъдещите си взаимоотношения по повод продължаване на съвместната работа и гарантиране на правата на българските граждани, работещи в Кипър, както и от необходимостта да се подчертае на предстоящия информационен ден, че следва работещите стриктно да спазват и задълженията, предвидени в кипърското трудово законодателство. Ръководителят на българската делегация и ръководителите на българските институции проведоха срещи с председатели на представителни организации на работниците (двата най-големи кипърски профсъюза).

Информационният ден бе открит от министрите на двете държави. Изказвания направиха и директори на дирекции в МТСО на Кипър. От кипърска страна присъстваха за консултациите на граждани и експерти по социалното осигуряване на Кипър, на които е възложено и прилагането на Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета за координация на системите за социална сигурност. След приключване на официалната част беше дадена възможност за задаване на принципни въпроси и индивидуални консултации за граждани-те с експертите от всички представени институции както по българското, така и по кипърското законодателство.

В залата присъстваха над 400 български граждани, представители на всички възрастови групи, пристигнали в Кипър от различни градове и села

на България. Голяма част от хората се обърнаха към представителите от НОИ с конкретни въпроси. Най-често задаваните въпроси бяха от областта на пенсионното осигуряване, а именно:

1. Кога ще се пенсионирам след промените в Кодекса за социално осигуряване?
 2. Какви документи следва да представя за пенсия?
 3. Трябва ли да се върна в България, за да се пенсионирам?
 4. Ще ми прибавите ли кипърския стаж към българския, защото не ми достига?
 5. Пенсионирах се в България и след това не съм работил в България, но поработих в Кипър. Ще ми увеличите ли българската пенсия?
 6. Какви документи да си взема от Кипър, преди да се прибера в България, за да докажа че съм работил?
 7. Ще ми признаете ли кипърските години стаж за първа категория и ще ги увеличите ли както в България?
 8. Мога ли да работя в Кипър и да се пенсионирам в България?
 9. Ще ми отпуснат ли и кипърска пенсия, когато получа от България?
 10. Ще ми намалят ли кипърската пенсия, като се върна в България?
 11. Защо е намален кипърският ми стаж?
 12. Вярно ли е, че в България намаляват кипърския стаж?
 13. Ако съм работил незаконно, ще имам ли стаж?
 14. Може ли с наследствената си българска пенсия да искам и от Кипър?
 15. При трудова злополука в Кипър може ли да се иска пенсия от България?
 16. Руски граждани питат за право на кипърска пенсия при руски и кипърски стаж, след като се завърнат в България;
- и много други конкретни въпроси.

От областта на краткосрочните обезщетения за рисковете болест, майчинство и безработица също бяха зададени въпроси, но значително по-малко на брой. Явиха се лично три бременни жени, които се интересуваха могат ли да получават майчинство от България и Кипър; един баща претендираше за правото на семейни помощи и повече млади хора с въпроси за износ на парични обезщетения при безработица.

На всички въпроси гражданите получиха отговор. Беше предадено и заявление с документ и една декларация по вече образувана преписка.

Част от посетилите експерта на НОИ със зададените въпроси изказаха и притеснението, че процедурата е бавна, а други споделиха, че са обезпокоени от обстоятелството, че трябва да прекратят работа, за да получат българската пенсия.

Тъй като въпросите, които биха могли да задават гражданите, до голяма степен са предвидими, в НОИ предварително бяха подготвени 2 вида брошури (общо 300 броя), които свършиха още по средата на Информационния ден. В тези информационни брошури са разяснени условията за пенсиониране при видовете пенсии по българското законодателство за старост, инвалидност и наследствени пенсии, както и всички необходими документи, които следва да се представят.

Като се имат предвид задаваните въпроси и проблемите на гражданите, става ясно, че подписаното Споразумение за размяна на посещения на експерти/служители между Националния осигурителен институт на Република България и Министерството на труда и социалното осигуряване на Република Кипър ще допринесе за разрешаването на голям брой казуси и ускоряване на процедурите по обмен на информация и удостоверяване на фактите, необходими за прилагане на законодателствата на двете страни и на европейските регламенти за координация на социалноосигурителните схеми. Подобна практика вече има между български служители от НОИ и германското пенсионно осигуряване и тя показва, че при ежегодните срещи много по-бързо се получават отговори на поставени въпроси, експертите се познават и контактуват непосредствено, като се ангажират лично с поети ангажименти. Другата практическа полза, която също се цели с подписаното споразумение, е да се получава своевременно информация за промените в законодателствата и начините за обслужване на гражданите, които в голяма част не владеят чуждия език и изпитват големи затруднения в контактите си с експерти на кипърската институция. Те предпочитат да се обаждат в България, за да получат разяснение по въпроси от компетентността на кипърската институция.

В последния ден, цялата българска делегация посети българското училище в гр. Пафос. След представянето на училището, учителите, децата и програмата, бяха поставени и редица проблеми. Един от тях, свързан със зачитането на учителския стаж и признаването на квалификацията на учителите, които получават български възнаграждения от Министерството на образованието, науката и младежта, но не се осигуряват в България, тъй като

работят в Кипър, ще бъде проверен и ще се изготви становище по поставените въпроси.

След провеждането на Информационния ден в Кипър и различните срещи може да бъде направен цялостен извод в посока успешно развитие

на двустранните отношения на двете страни със сходни предизвикателства и проблеми, контрол по спазване на трудовото законодателство и с общите задължения при координация на схемите от областта на социалното осигуряване.

МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

От 8 до 10 март 2011 г. в гр. Лондон, Великобритания, беше проведен организиран от посолството на Република България **Ден на българските студенти в Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия.**

От българското посолство в Лондон бяха поканени за участие министърът на образование, младежта и науката Сергей Игнатов и представители на Държавната агенция за българите в чужбина, Агенцията по заетостта, Изпълнителната агенция “Главна инспекция по труда” и Националният осигурителен институт.

Българският посланик Любомир Кючуков представи темите, представляващи интерес за българските студенти, предварително разпределени в три панела – “Образование”, “Трудово-социални въпроси” и “Практически въпроси”.

Във втория панел “Трудово-социални въпроси” основните презентации бяха на:

1. Донка Василева – старши експерт в отдел “Регистрация и трудово посредничество” в Агенцията по заетостта, за трудовото посредничество, за програмата “Старт на кариерата”, за проектите “Реализация” и “Това е моят шанс да намеря себе си”, за оперативната програма “Развитие на човешките ресурси”, електронна трудова борса и т.н.;

2. Коянка Димитрова – директор на дирекция “Български общности и информационна дейност” към Държавната агенция за българите в чужбина, която запозна аудиторията с историята на студентските клубове и сдружения в чужбина и разясни възможностите, предлагани от агенцията за летен стаж в България, подчертавайки, че мотивирането на професионалната реализация в България е стратегическа цел на агенцията;

3. Амрита Драганова – началник-отдел “Отпускане на пенсии по договори” в дирекция “Европейски регламенти и международни договори” в НОИ запозна присъстващите студенти с възможностите за зачитане на осигурителен стаж за времето на обучението в чужбина по отношение на паричните обезщетения, изплащани от НОИ.

3. Амрита Драганова – началник-отдел “Отпускане на пенсии по договори” в дирекция “Европейски регламенти и международни договори” в НОИ запозна присъстващите студенти с възможностите за зачитане на осигурителен стаж за времето на обучението в чужбина по отношение на паричните обезщетения, изплащани от НОИ.

*Повече информация за социалното осигуряване и пенсионната реформа
можете да получите от страниците в Интернет на:*

Национален осигурителен институт **www.nssi.bg**

*Министерство на труда и
социалната политика* **www.mlsp.government.bg**

Комисия за финансов надзор **www.fsc.bg**

*Редакционната колегия очаква от читателите на Бюлетина на НОИ
мнения и предложения за материали на адреса на редакцията:*

1303 София, бул. "Ал. Стамболийски" № 62-64

Тел: 02 926 1010; 02 926 1028

Бюлетинът се разпространява безплатно.